

ส่วนที่สี่

บันทึกข้อความ

เลขที่	๐๖๑๙	วันที่	๑๙/๑๐/๖๒
วันที่	๑๙ พ.ย. ๒๕๖๒	ผู้รับ	คณม.

ส่วนราชการ สำนักพัฒนานโยบายและแผนฯ ส่วนวิจัยและพัฒนา โทร. ๐๒๖๑๘ ๒๓๒๓ ต่อ ๑๕๐๗

ที่ นร.๐๒๒๐.๐๕/๒๕๖๒ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง สรุปการประชุมคณะทำงานวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

เรียน อปส.

๑. กรมส่งเสริมการเกษตร ขอเชิญ อปส. ประชุมคณะทำงานแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ กรมส่งเสริมการเกษตร (เอกสารแนบ ๑)

๒. ข้อเท็จจริง

นางสาวอินทิรา สุวรรณ นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนเข้าประชุม สรุปสาระสำคัญการประชุมมีดังนี้

๒.๑ นางดารศ กิตติโยภาส รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นประธาน โดยผู้เข้าประชุมเป็นผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ อาทิ กรมชลประทาน กรมอุตุนิยมวิทยา กรมปศุสัตว์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมประมง ฯลฯ จำนวนประมาณ ๕๐ คน

๒.๒ ที่ประชุมรับทราบผลการดำเนินงานจาก กรมส่งเสริมการเกษตร กรมอุตุนิยมวิทยา การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำและกรมทรัพยากรน้ำบาดาล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมการข้าว ดังนี้

- ด้านสถานการณ์น้ำ เนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญกำลังอ่อนในช่วงต้นปี ส่งผลให้ประเทศไทยมีอุณหภูมิต่ำลง มีแนวโน้มจะมีปริมาณฝนน้อย สภาพอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศ จำนวน ๓๕ แห่ง ส่วนใหญ่มีเกณฑ์น้ำระดับดี สามารถส่งน้ำได้ตามปกติ เพียงพอต่อการใช้น้ำในฤดูแล้งเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร นอกจากนี้ปริมาณน้ำบาดาลยังมีเหลือใช้ได้อีกประมาณสามหมื่นล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งสามารถสนับสนุนพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทานที่เสี่ยงภัยแล้ง ๒๐ จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี อุตรดิตถ์ เชียงราย นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ยโสธร หนองบัวลำภู ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ เพชรบูรณ์ เลย และนครราชสีมา

- ด้านสถานการณ์การผลิตและการตลาดพืชฤดูแล้ง (ข้าวนาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดฝักอ่อน ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และถั่วลิสง) ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ มีดังนี้ ข้าวนาปรัง ผลผลิตลดลง เนื่องจากน้ำในเขื่อนลดลง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น หากมีปริมาณน้ำฝนเพียงพอ ข้าวโพดหวาน ผลผลิตลดลง เนื่องจากการระบาดของหนอนกระทู้ ข้าวโพดฝักอ่อน ถั่วลิสง และถั่วเหลือง ผลผลิตลดลง เนื่องจากดูแลยาก ขาดแคลนแรงงานเก็บเกี่ยว ถั่วเขียว คาดว่าผลผลิตเพิ่มขึ้น หากไม่ประสบภาวะภัยแล้ง และตลาดส่งออกพืชฤดูแล้งที่สำคัญของไทย ได้แก่ แอฟริกา (ข้าว) ญี่ปุ่น ไต้หวัน (ข้าวโพดหวาน) กลุ่มสหภาพยุโรป และญี่ปุ่น (ข้าวโพดฝักอ่อน) ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร มีโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย (หลังนา) ปี ๒๕๖๓ เพื่อส่งเสริมขยายผลพื้นที่การปลูกพืชหลากหลาย และสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมโยงด้านการผลิตกับตลาดอย่างเป็นระบบ

๒.๓ ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณา และมีมติเห็นชอบ จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๒.๓.๑ แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ ทั้งประเทศ ๗๗ จังหวัด
จำนวน ๗.๒ ล้านไร่

๒.๓.๒ นโยบาย...

ด่วนที่สุด

เรียน ผอ.สวท. ผอ.สทท. ผอ.สนช. ผอ.สปช. ๑ - ๘
และ ปชส. ๗๖ จังหวัด

เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ ตามที่ อปส.
มอบหมายต่อไปด้วย ทั้งนี้ สนผ. ได้จัดทำเอกสาร
เผยแพร่ในประเด็นดังกล่าว ตามที่แนบมาพร้อมนี้

(นางจริยา ประสพทรัพย์)

ผอ.สนผ.
๑๒ พ.ย. ๒๕๖๒

๒.๓.๒ นโยบาย มาตรการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓
โดยการจัดสรรน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค รักษาระบบนิเวศทางน้ำ การเกษตร การอุตสาหกรรม การวางแผนการใช้น้ำ
อย่างประหยัดให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนโดยไม่ส่งน้ำสำหรับเพาะปลูกข้าวนาปรัง แต่สนับสนุนน้ำสำหรับพืช
ที่ปลูกไว้เดิมเท่านั้น การส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย การประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้สถานการณ์น้ำในแต่ละพื้นที่
และเชิญชวนให้ปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย ทั้งนี้ ประธานฯ ขอความร่วมมือ กปส. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ในประเด็น
สถานการณ์น้ำและการจัดสรรน้ำในแต่ละพื้นที่

๓. ข้อพิจารณา

เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบาย มาตรการส่งเสริมการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓
และสร้างการรับรู้ให้แก่เกษตรกรผู้ใช้ประโยชน์ในการวางแผนการใช้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และเพื่อการเพาะปลูกพืช
กปส. ควรสนับสนุนการดำเนินงานได้ โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อในสังกัด กปส. ประเด็นสถานการณ์น้ำ
และการจัดสรรน้ำในพื้นที่ ตามประเด็นที่แนบ (เอกสารแนบ ๒) ทั้งนี้สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ เว็บไซต์
กรมชลประทาน : www.rid.go.th หัวข้อ รายงานสถานการณ์น้ำช่วงวิกฤต สถานการณ์น้ำรายวัน สถานการณ์
น้ำรายสัปดาห์ ปริมาณน้ำในอ่าง/เขื่อน เป็นต้น

๔. ข้อเสนอ

เห็นควรมอบหมายให้ สวท. สทท. สนข. สปข. ๑ - ๘ และ ส.ปชส. ๗๖ จังหวัด ดำเนินการ
ประชาสัมพันธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณามอบหมายหน่วยงานตามข้อเสนอ

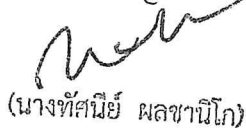

(นางจริยา ประสพทรัพย์)

ผอ.สนผ.

เรียน อปส.

เพื่อโปรดพิจารณามอบหมาย
ตามข้อเสนอ ของ.....

(นางทัศนีย์ พลพานิโก)

รปส.

- ๘ พ.ย. ๒๕๖๒

ดำเนินการตามเสนอ

พลโท

(สรเสรีญ แก้วกำเนิด)

อปส.

- ๘ พ.ย. ๒๕๖๒

ทราบ/รับทราบ ผอ. กทท.

เพื่อดำเนินการต่อไป

(นางจริยา ประสพทรัพย์)

ผอ.สนผ.

๑๑ พ.ย. ๒๕๖๒

๑. แนวทางการประชาสัมพันธ์

ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้สถานการณ์น้ำและการจัดสรรน้ำในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้มีน้ำใช้อย่างพอเพียงเพื่อการอุปโภค บริโภค และเพื่อการเพาะปลูกพืชได้ตามความเหมาะสมกับพื้นที่

๒. ความก้าวหน้าการดำเนินการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วางแผนการบริหารจัดการน้ำแบบยั่งยืน โดยจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่างๆ อย่างทั่วถึงและพอเพียง รวมทั้งมีน้ำสำรองไว้ส่วนหนึ่งสำหรับการอุปโภคบริโภค การรักษาระบบนิเวศทางน้ำ เช่น การผลักดันน้ำเค็ม การขับไล่ น้ำเสีย การเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม และการเพาะปลูกพืชต้นฤดูฝนปีถัดไป โดยมีมาตรการการจัดสรรน้ำ ดังนี้

๒.๑) เขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา

เนื่องจากสภาพน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำมีจำกัด จึงได้กำหนดมาตรการบริหารจัดการน้ำ ดังนี้

- ประดูระบายน้ำที่รับน้ำจากแม่น้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา จะเปิดรับน้ำเฉพาะการอุปโภค บริโภค เป็นครั้งคราว
- ลำน้ำหรือคลองส่งน้ำ ที่มีความจำเป็นต้องรับน้ำเข้า เพื่อรักษาเสถียรภาพของตลิ่งลำน้ำ ให้น้ำเข้าในเกณฑ์ต่ำสุด ตามที่กรมชลประทานกำหนด
- ขอความร่วมมือสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าเพื่อการเกษตร ไม่ให้สูบน้ำเข้าพื้นที่เพาะปลูก และขอความร่วมมือเกษตรกร อย่าปิดกั้นลำน้ำหรือสูบน้ำเข้าพื้นที่เพาะปลูก
- สถานีสูบน้ำของการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาส่วนท้องถิ่น สามารถสูบน้ำได้ตามปกติ
- ลดการเพาะเลี้ยงปลา กุ้ง ในบ่อปลา บ่อกุ้ง ในเขตโครงการชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยา และลดการเพาะเลี้ยงปลาในกระชัง ในแม่น้ำปิง แม่น้ำน่าน แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำท่าจีน และในระบบชลประทาน ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ – ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
- ไม่ปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำ คู คลอง และแหล่งน้ำต่างๆ เนื่องจากทำให้ต้องระบายน้ำเพิ่มขึ้น เพื่อเจือจางน้ำเสีย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำที่ต้องสำรองไว้ให้เพียงพอสำหรับการอุปโภค บริโภค และรักษาระบบนิเวศตลอดฤดูแล้งถึงต้นฤดูฝน

๒.๒) เขตลุ่มน้ำแม่กลอง

เนื่องจากปริมาณน้ำในเขื่อนศรีนครินทร์และเขื่อนวชิราลงกรณ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในเกณฑ์มีน้ำมาก สามารถสนับสนุนน้ำเพื่อเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ ได้ และสำรองน้ำไว้เพื่อสนับสนุนการเพาะปลูกข้าวนาปี ฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๖๓ ได้

๒.๓) เขตลุ่มน้ำอื่นๆ มีการวางแผนจัดสรรน้ำ ดังนี้

๒.๓.๑ ไม่สนับสนุนน้ำเพื่อการเกษตรฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓ ให้แก่ เขื่อนแม่มอก จังหวัดลำปาง เขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น เขื่อนจุฬาภรณ์ จังหวัดชัยภูมิ เขื่อนลำพระเพลิง เขื่อนมูลบน และเขื่อนลำแชะ จังหวัดนครราชสีมา เนื่องจากมีปริมาณน้ำต้นทุนไม่เพียงพอ

๒.๓.๒ สนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกพืชไร่ – พืชผัก และอื่นๆ ได้แก่ เขื่อนแม่กวง จังหวัดเชียงใหม่ เขื่อนห้วยหลวง จังหวัดอุดรธานี เขื่อนลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา เขื่อนลำนางรอน จังหวัดบุรีรัมย์ เขื่อนกระเสียว จังหวัดสุพรรณบุรี เขื่อนสิียด จังหวัดฉะเชิงเทรา และเขื่อนประแสร์ จังหวัดระยอง เนื่องจากปริมาณน้ำต้นทุนมีน้อย

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

๓.๑ เกษตรกรรับทราบข้อมูลข่าวสารด้านสถานการณ์น้ำ การจัดสรรน้ำในแต่ละพื้นที่อย่างชัดเจน

๓.๒ เกษตรกรสามารถวางแผนการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค เพื่อการเพาะปลูกพืชได้ตามความเหมาะสมกับพื้นที่

.....

(ข้อมูลจากการประชุมคณะทำงานวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ กรมส่งเสริมการเกษตร)

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ : กรมส่งเสริมการเกษตร โทร. ๐ ๒๙๔๐ ๖๐๕๙

สำนักงานเกษตรจังหวัดทุกจังหวัด และสำนักงานชลประทานจังหวัดทุกจังหวัด

